

ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Σύνθεση

Το τμήμα ένταξης αποτελείται από μαθητές με και χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με την αναλογία υπέρ των μαθητών της δεύτερης ομάδας. Η σύνθεση αυτή βοηθά στην ένταξη όλων των μαθητών στη σχολική τάξη, που είναι ο βασικότερος εκπαιδευτικός στόχος της ειδικής αγωγής.

Προσδιορισμός ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

Οι κατηγορίες των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και των αναπηριών, που περιλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο της ειδικής αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.3699/2008, είναι :

- Κινητικές αναπηρίες
- Νοητική καθυστέρηση
- Αισθητηριακές αναπηρίες
- Πολλαπλές αναπηρίες
- Φάσμα αυτισμού
- Διαταραχές ομιλίας/λόγου
- Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες
- Σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα
- Χρόνια νοσήματα
- Σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες
- Παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης ή ενδοοικογενειακής βίας
- Νοητικές ικανότητες και ταλέντα, που υπερβαίνουν κατά πολύ τα προσδοκώμενα για την ηλικιακή ομάδα

Διαδικασία εγγραφής

Η εγγραφή των μαθητών για υποστήριξη από το Τμήμα Ένταξης γίνεται μετά από αίτηση στο Διευθυντή του Σχολείου προσκομίζοντας διάγνωση από ΚΕΔΔΥ (διαγνωστικά κέντρα του Υπουργείου Παιδείας, που έχουν έδρα την πρωτεύουσα του κάθε νομού, στα οποία συνεργάζονται διάφορες ειδικότητες, ιατρικές και εκπαιδευτικές) ή Ιατροπαιδαγωγικό κέντρο Δημόσιου Νοσοκομείου . Σε ειδικές περιπτώσεις η εγγραφή προτείνεται από τη σχολική σύμβουλο ειδικής αγωγής χωρίς διάγνωση ή ακόμη από τον εκπαιδευτικό του Τμήματος Ένταξης με κριτήριο τη σοβαρότητα της αναπηρίας, την ανάγκη για εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τον αριθμό των μαθητών, που έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει αποτελεσματικά το Τμήμα Ένταξης (ΦΕΚ Β449/2007, σελ 9390).

Παιδαγωγική αξιολόγηση

Η εκπαίδευση στο Τμήμα Ένταξης διαφοροποιείται ανάλογα με την αναπηρία των μαθητών που φοιτούν σ' αυτό. Βασίζεται στην άτυπη εκπαιδευτική αξιολόγηση που κάνει ο δάσκαλος της ειδικής αγωγής, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις των εκπαιδευτικών της γενικής τάξης, αλλά και τη διάγνωση που προέρχεται από ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία (ΙΠΔ) ή από το ΚΕΔΔΥ κι η οποία μεταξύ άλλων βασίζεται και σε ψυχο-διαγνωστικά τεστ. Η άτυπη εκπαιδευτική αξιολόγηση περιλαμβάνει τη διδακτική αξιολόγηση που αφορά όχι μόνο στην αξιολόγηση του μαθητή, αλλά και στην αξιολόγηση του διδακτικού περιβάλλοντος που διαμορφώνεται από παράγοντες της τάξης, της διδασκαλίας και των διδακτικών υλικών και μέσων.

Σχεδιασμός προγράμματος

Με βάση την εκπαιδευτική αξιολόγηση, τις εισηγήσεις και προτάσεις του ΚΕΔΔΥ καθορίζονται οι εκπαιδευτικοί στόχοι και σχεδιάζεται το εξειδικευμένο πρόγραμμα του μαθητή από τον εκπαιδευτικό του Τμήματος Ένταξης. Ο εκπαιδευτικός του Τ.Ε. συνεργάζεται με τον εκπαιδευτικό της τάξης, ώστε να υπάρχει σύνδεση μεταξύ του κοινού και του εξειδικευμένου προγράμματος ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο υλοποίησής του (π.χ. συνδιδασκαλία). Το εκπαιδευτικό πλαίσιο διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες του κάθε μαθητή : εξατομικευμένη εκπαίδευση, εκπαίδευση σε μικτές ολιγομελείς ομάδες, συνεκπαίδευση. Η διδακτέα ύλη επιλέγεται και διαμορφώνεται από τον εκπαιδευτικό του Τ.Ε. μετά από τροποποιήσεις και προσαρμογές σε εγχειρίδια και στο υλικό που έχει συγκεντρώσει (βιβλία, ασκήσεις, κάρτες, κ.τ.λ) και δεν διατάσσεται κατά τάξη, βαθμίδα ή ηλικία, όπως συμβαίνει με το Εθνικό Αναλυτικό Πρόγραμμα. Ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής στο σχεδιασμό του ειδικού προγράμματος συμβουλευτείται και αντλεί στόχους και δραστηριότητες και από το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ, Π.Δ301/1996) με τα σχετικά διδακτικά εγχειρίδια («Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας» και «Βιβλιοτετράδια του μαθητή») ή τα Αναλυτικά Προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Π.Ι., 2003) και τα Διαφοροποιημένα Α.Π.Σ. για μαθητές με αναπηρία ή ε.ε.α. (Π.Ι., 2004). Στο Τμήμα Ένταξης επιπλέον χρησιμοποιούνται πάρα πολλά εποπτικά μέσα και εναλλακτικοί τρόποι μάθησης, όπως παιδαγωγικό παιχνίδι, δραματοποίηση, μάθηση με υπολογιστή, διδασκαλία με χρήση αντικειμένων και εν συνεχεία μετάβαση στο εικονικό και συμβολικό επίπεδο.